

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

לשבת קדש פרשת בלק תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדריים - מ"א

1. 'ואתה בן אדם עשה לך כלי גולה' - מה הם כלי גולה?
 ר' אמי בשם רב: נר וקערה ושטיח.
 וכן פירש את הקללה 'ועבדת את אויבך בחוסר כל' - בלא נר ובלא שלחן. לרב חסדא: בלא אשה, לרב ששת: בלא שמש, לרב נחמן: בלא דעה. ובברייתא: בלא מלח ובלא רב[שמן]. ואמר אביי, מסורת בידינו: אין עני אלא בדעה.
 במערבא אמרי: דדא ביה כולא ביה, [דעה בו הכל בן] דלא דא ביה מה ביה? דא קני מה חסר? [דעה קנית מה חסרת] דא לא קני, מה קני?
2. אלו דברים קורים לחולה מחמת חוליו?
 ר' חייא בר אבא: אין החולה עומד מחליו עד שמוחלין לו על כל עונותיו. רב המנונא: חוזר לימי עלומיו. רב יוסף: משכח למודו. [והובאו פסוקים] מעשה - רב יוסף חלה ושכח תלמודו והזכיר לו אביי תלמידו ע"י שחזר לפניו. וזה מה שמצינו מקומות שאומר רב יוסף: לא שמעתי שמועה זו ואביי אומר לו אתה אמרת לנו זו ומברייתא זו הוכחת אותה.
 מעשה דומה - רבי היה לומד בי"ג פנים של הלכה ולימד את ר' חייא שבעה מתוכן, כשחלה ושכח תלמודו הזכירם ר' חייא לפניו, ואת הששה הנותרים שמע ר' חייא מהכובס שהיה מקשיב כשרבי היה גורס לעצמו והזכירם לרבי.
 מאז כשהיה רבי רואה את הכובס היה אומר לו 'אתה עשית אותי ואת חייא'. וי"א שאמר לו: אתה עשית את חייא, וחייא עשה אותי.
3. גדול נס שנעשה לחולה יותר מן הנס שנעשה לחנניה מישאל ועזריה. מדוע?
 של חנניה מישאל ועזריה - אש של הדיוט והכל יכולים לכבותה, וזו של חולה - של שמים היא, ומי יכול לכבותה.
 עוד למדנו - כיון שהגיע קיצו של אדם הכל מושלים בו [בנ"א ובע"ח].
 מעשה בענין זה - סיפרו לרבה בר שילא על אדם גבוה שרכב על פרדה קטנה וכשהגיע לגשר אחזתה רוח שטות והשליכה את רוכבה לנהר. קרי עליה: למשפטיך עמדו היום כי הכל עבדיך.
 מעשה נוסף - שמואל ראה עקרבה יושבת על צפרדע ועוברת את הנהר עקצה אדם ומת. קרי עליה: למשפטיך עמדו היום..
4. שמואל: אין מבקרין את החולה אלא למי שחלצו חמה. אבל אין מבקרין לא חולי מעיים ולא חולי העין ולא מחושי הראש. מה הטעם?
 חולי מעיים משום הבושה שצרכים לנקביהם, חולי העין ומחושי הראש - כיון שהדיבור קשה ומזיק לעין אך מועיל לחולי של חום.
 עוד למדנו - חום החולה אלמלי היה שליח של מלאך המוות, היה מועיל לחולה כשמגיע אחת לשלושים יום, כמו קוצים המגינים על הדקל וכמקרקת המועילה לגוף, אמנם רנב"י אמר: לא אותה ולא את התועלת שלה.
5. רב יחיאל: 'ערסן' יפה לחולה לרפואתו. מהו ערסן?
 ר' יונתן: שעורים קלופות ישנות בתחילת הרקדת הנפה. רב יוסף: סולת של שעורים ישנות בתחילת הרקדת הנפה. וצריכות בישול ממושך כשור.
 אמר ר' יוחנן: 'בורדס' [חולי המקלח דם מלמטה] אין מבקרים, ואין מזכירין שמו, מפני שהוא כמעייין הנובע.
6. שנינו שמרפאו רפואת נפש ולא רפואת ממון. באיזה אופן מדובר?
 כשהרופא הדיר את החולה ומותר לרפאות את גופו של המודר אבל לא את בהמתו. ואמר רב: אבל אומר לו סם פלוני יפה לה, סם פלוני רע לה.
7. משנה - באלו אופנים שוהה המדיר עם המודר?
 א. רוחץ עמו באמבטיה גדולה, אבל לא בקטנה, כיון שמעלה עליו מים ומהנהו.
 ב. וישן עמו במטה, דהיינו: בימות החמה, אבל לא בימות הגשמים, מפני שהוא מהנהו.
 ג. ומיסב עמו על המטה, ואוכל עמו על השולחן אבל לא מקערה אחת כיון שמהנהו בכך שאוכל מעט ומשייר לו הרבה. ובקערה גדולה שעוד משירים לבעל הבית יכול לאכול עמו.
 ובברייתא שנינו: לר"מ: לא ירחץ עמו אפילו באמבטיה גדולה אטו קטנה, ולא ישן בגדולה בימות החמה אטו קטנה בימות הגשמים.
 לר' יהודה: גדולה בימות הגשמים, וקטנה בימות החמה - מותר. רוחץ עמו באמבטיה גדולה, ומזיע עמו בקטנה.
 עוד שנינו: לא יאכל עמו מן האבוס שלפני הפועלים כיון שמהנהו כשמשייר. לר"מ: לא יחפור עמו בכרם באותה שורה כיון שמהנהו שע"י חפירתו נעשית הקרקע שלפני המודר רפויה, ולחכמים מותר כשחופר רחוק ממנו. ובקרוב לכו"ע אסור, ונחלקו ברחוק האם גוזרים אטו קרוב.